

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΣ

Συντάσσεται ἐκ τῆς Ἑπιμετερίου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἑξῆς παιδικὸν περιοδικὸν σφίγγημα, ἀληθεῖς προσοχὴν εἰς τὴν γῶσαν ἔραν ὑπερβαῖν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα εὐριστόν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ Ἐσωτερικὸν Ἐξωτερικὸν Ἔτησιον . . . 80. 16.— Ἔτησιον . . . 80. 20.— Ἐξήμησιος . . . 8.50 Ἐξήμησιος . . . 10.50 Τριμήσιος . . . 4.50 Τριμήσιος . . . 6.50 Αἱ συνδρομαὶ δεχόμεναι τὴν ἰσὺν ἑκάστου μηνός.		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΙΑΡΥΘΗ Τῶ 1879 ΙΑΡΥΤΗΣ — ΒΕΛΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΗΡΟΥΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Ἐσωτερικ. ἑστ. 40 Ἐξωτερ. ἑστ. 45 Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἑπίσης ἑστ. 40 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ὅδος Ἐβριολίδου ἀρ. 88 παρὰ τὸ Βασιλειεῖον Ἔτος 43ον.—Ἀριθ. 2
Περίοδος Β' — Τόμος 28ος		Ἐν Ἀθήναις, 12 Δεκεμβρίου 1920	Ἔτος 43ον.—Ἀριθ. 2

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' (Συνέχεια)

Ὅσοις ὁ Γιάννης εἶχε στρίψει τὴν γωνία τοῦ δρομοῦ, εἶχε μὴ σὲ μια λεωφόρον κ' ἔτρεχε ἀλοενα πρὸς τὴν πλατεῖαν τῆς Γρῆνης.

Ἡ Πρεσβὴ, τὸν πατέρα ἐκεῖνο, ἦταν τὸ πραγματικὸν κέντρο τοῦ Παρισίου καὶ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, 27 Αὐγούστου 1792, ὁ Γιάννης τὴν βρῆκε ἀνω-κάτω. Τὸ πλῆθος ἀμέτρητο, μπροστὰ ἐπὶ καλῆς Δημαρχεῖο, ἐσημμάτιζε σὰ μὴ ἴκλασσαν τροικωμισμένη. Ἄκουγες φωνῆς, συζητήσεις, φιλονεικίας κ' ἐβλεπες νὰ κουνιῶνται χεῖρα παράφορα καὶ νὰ μορφαζοῦν πρόσωπα ἀπὸ ἀγανάκτηση.

Μπροστὰ ἐπὶ μαγαζία, στεκόνταν ἑμίλοι πρὸς συζητοῦσαν μὲ πάθος τις κακῆς εἰδήσεις τῶν συνόρων. Κι' οἱ ἐφημεριδοπώλας ἐσχίζαν τὸν κόσμον, ξεφωνίζοντας δυνατὰ τὰ νέα τῶν ἐφημερίδων τους. Πόλεμικὰ τραγούδια ἀντήχουσαν κ' ἀπὸ παντοῦ ἐφθάναν στὴν πλατεῖαν πυκνῆς συνοδείας ἀνθρώπων κάθε λογῆς, κάθε ἐπαγγελματός, πρὸ πολλοὶ ἦταν ὠπλισμένοι μὲ τουφέκια, μὲ σπαθιά ἢ μὲ κοντάρια. Οἱ συνοδείες αὐτές, μὲ τὰ ταμπούρα μπροστὰ, διευθυνόνταν εἰς τὴν τεσσάρων ἑξῆδρες, πού ἦσαν στημένες σὲ τέσσερα διάφορα μέρη τῆς πλατείας. Καθεμιά ἀπ' αὐτές ἦταν στολισμένη μὲ τρίχρωμες σημαῖες κ' εἶχε στῆ μὲση ἀπὸ μίαν πινακίδα, πού μὲ μεγάλα κόκκινα γράμματα ἔγραφε:

Ἡ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ!

Κάτω ἀπὸ τὴν πάνινη τέντα πού τις σκέπαζε, δημαρχικοὶ υπάλληλοι, ἑλισμένοι μὲ τρίχρωμες ἐσάρπες, καὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ, ἄρθιοι ἢ καθισμένοι, γύρω σὲ γωνδροειδῆ τραπέζια, ἔγραφαν τοὺς ἐβελόντες, πού ἐρχόνταν ἀδιάκοπα μὲ τὸ μεγαλύτερον ἐνθουσιασμῷ. Οἱ διατυπώσεις ἦσαν λίγες, γιατί

δὲν ὑπῆρχε καὶ καιρὸς γιὰ περισσό-τερας.

Ἔνας ἄνθρωπος παρουσιαζόταν.

— Τὸνομά σου, πολίτα; τὸν ρωτοῦσε ὁ ἀξιωματικὸς.

Ὁ ἄνθρωπος εἶπε τὸνομά του, τὴν ἡλικία του, τὸ ἐπάγγελμα του, τὴν κατοικία του.

— Εἶσαι σὲ κατάστασιν νὰ φέρῃς ὄπλα;

— Ἄκουε, λέει!

— Ὑπόγραψε ἐπὶ βιβλίο.

Ὅσοι δὲν ἔφεραν νὰ γράφουν, κ' ἦταν οἱ περισσότεροι, ἐβάζαν ἀπλῶς ἓν σταυρὸ.

Ἐπειτα τοὺς εἶδον ἓνα χαρτί.

— Πολίτα, πάρε τὸ πιστοποιητικὸ σου.

Ὅα πᾶς ἐπὶ στρατόπεδον τῶν Βιγκενυῶν.

Ἀνήκεις ἐπὶ ἐκτοὺς σύνταγμα Συνταγματάρχης Πετιέ... Ἄλλος! Γρήγορα!

Κι' ἡ παρέλασι τῶν ἐβελόν-

τῶν ἐξακολουθοῦσε, ἐνῷ ὁ κόσμος χειροκροτοῦσε ἐκείνους πού κατέβαιναν ἀπὸ τὴν ἐξέδρα μὲ τὸ πιστοποιητικὸ ἐπὶ χεῖρι, καὶ τοὺς ἀγάλλιαζε, καὶ τοὺς ἐβάλε λαλοῦντα στὴν κουμπότρομπα ἢ στὴν κονκάρδα τοῦ καπέλλου, γιατί ὅλοι τότε φοροῦσαν τὴν τριχρωμὴν κονκάρδα.

Ἐνδεκα σημαῖναν τὰ ρολόγια, ὅταν ὁ Γιάννης Καρδιανιά, ἐφθασε ἐπὶ τὴν Γρῆνη. Ἐκεῖ, μέσα στον ἐνθουσιασμὸ τοῦ κόσμου, τὰ ἔφασε ὅλα. Τὴν πρόσφατη θλίψη, τὸ μάλωμα τοῦ κῆρ Νικέλα, τὸ διῶξιμόν καὶ τὸ μεγαλοκλίμα ἐργαστήρι πού μύριζε τόσο ἀσχημα... Ἐξέλασε ἄνεμα καὶ πῶς δὲν εἶχε βρῆ παρὰ μὲ τὴν ἀξίεπαινη πρόθεσιν νὰ βρῆ ἐργασία.

Τὸν μεθόσε κ' αὐτὸν ὁ πατριωτισμὸς πού ἐδειχνε ὄλους ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους σὰ μεθυμένους πραγματικῶς... Μὲ φλογερὰ μάτια, μὲ κατακόκκινα μάγουλα, μὲ τὰ χεῖλη μισανοιχτὰ σ' ἓνα χαμόγελο-χαρᾶς, ὁ Γιάννης περιπατοῦσε μὲς ἐπὶ τὸν συνωστισμὸ, κατευχαριστημένος ἀπὸ τὸ θόρυβον πού μεγαλῶνε γύρω του. Καὶ καθῶς ἐσχίζε τὸ πλῆθος, ἀκούγε ἀπὸ παντοῦ νὰ φωνάζουν:

«Ἄς κοπιάσουν οἱ Πρώτοι!.. Ἄς πάσουν τὰ μούτρα τους οἱ Αὐστριακοὶ!.. Ὁ Δυμορις θὰ τοὺς συγυρίσῃ καλά!.. Ὅλοι ἐπὶ τὸ σῶνορα!.. Ζήτω ἡ Γαλλία!.. Ζήτω τὸ Ἔθνος!»

Τὰ λόγια αὐτὰ μεθόσαν ἀκόμα περισσόρο τὸ παιδί καὶ τὸ κανάον νὰ βλέπῃ μπροστὰ ἐπὶ τὰ μάτια του, θαμπωμένα ἀπὸ τὸν ἥλιον, μάχες, νίκες, δόξεις. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἐξέφραζαν τόσο καλά τὰ δικά του αἰσθήματα, ὥστε αἰσθάνονταν μίαν μεγάλην

«Κι' ἔγραψε τὸνομά τ' ο...» (Σελ. 10, στ. γ')

γαρά, που έβλεπε τώρα πώς σιεπτόταν σωστά, κι' άς έλεγε ο κύρ-Νικόλας!

Έφθασε έτσι ως την άκρη της πλατείας, κοντά στην εξέδρα, που ήταν στημένη στη γωνιά της οδού Ρενάρ. Άξαφνα, ακούει από πίσω του ξεφρενιασμένες ζητωκραυγές. Την ίδια στιγμή, κρότος από πολλά ταμπούρα, που χτυπούσαν έφοδο, τον έκανε να ανατριχιάσει. Το πλήθος παραμέρισε. Μία βροντή από «μπράβο!» αντίηχησε. Κι' ο Γιάννης βρέθηκε μπροστά σ' έναν όμιλο, που περνούσε γοργά, μ' έξη ταμπούρα επί κεφαλής και με μία τριχρωμή σημαία που έγραφε: «Όλοι έθελονταί! Ζήτω το Έθνος!»

Ο Γιάννης έκαμε να τραβηχθεί, μα δεν πρόφτασε τον πήρε σβάρνα το πλήθος και, χωρίς να καταλάβη πώς, βρέθηκε κι αυτός άπάνω στην εξέδρα!

Τα ταμπούρα είχαν πάψει και στη σχετική ήσυχία που ακολούθησε, ο Γιάννης, παραλαλισμένος άκόμα, άκουσε ένα μεγάλο γέλιο, από το πλήθος, και πολλά «μπράβο!» που απευθυνόνταν τώρα σ' αυτόν. Την ίδια στιγμή, από τις γύρω του άνακατεμένες όμιλίες, μπόρεσε να ξεχωρίσει αυτά τα λόγια:

«Όρατα!... όρατα!... Νά, αληθινός πατριώτης! Μα πού θα τον κατατάξουν; Στους Δραγόνους; Του λείπουν μερικές πιθαμές!... Άς τον κάνουν άρχιτυμπανιστή των Γρεναδιέρων!.. Μπράβο, μικρέ!.. Θα σ' έδουν οι Παριόσοι κι' όπου φύγη-φύγη!»

Ο Γιάννης Καρδινιάκ έγενε κατακόκκινος κι' ή τροπή του μεγάλωσε άκόμα, γιατί γελούσαν τώρα κι' αυτοί οι στρατολόγοι άξιωματικοί. Θέλησε να φύγη, αλλά ή σκάλα ηται πιασμένη από το πλήθος των έθελοντών, που ύστερ από το παιδρό έπεισοδίο και τα γέλια, έσπευδαν να καταταχθούν με ταϊνούργις ένθουσιασμό.

Με το σπρώξιμο αυτών των βιαστικων, ο μικρός πετάχθηκε στην άλλη άκρη της εξέδρας, άπάνω σ' έναν άξιωματικό, χαμιά τριανταριά χρονών, πολύ ψηλό, με πρόσωπο που έδειχνε έξυπνάδα και δραστηριότητα. Είχε τα χέρια του πίσω κι' άκκουμπουσε στα κάγκελα της εξέδρας.

Φαινόταν στρατιωτικός εξ επαγγελματός και μόνο από τον τρόπο, τον κομψό κι' ελεύθερο, που φορούσε τη στολή του, καθώς κι' από το χαμύλλο που, φανεμένο στραβά, καλληγαρίσια, άπάνω στην άσπρη του περρούκα. Οι έπιωμίδες του, με τους μεγάλους άσημένιους κόμπους, έδειχναν πως ήταν συνταγματάρχης.

Όπως όλοι, κι' ο άξιωματικός αυτός είχε γελώσει με την άπρόοπτη παρουσία του μικρού στην εξέδρα των έθελοντών. Και καθώς τον είδε κοντά του:

— Θέλεις λοιπόν να γείνης στρατιώτης; τον ρώτησε, μ' ένα φιλικό μπατσάκι στο μάγουλο.

Ο μικρός έδίστασε και κοίταξε στα

μάτια τον άξιωματικό. Αλλά το άγαθό και τίμιο βλέμμα που άπάντησε, τον έγκαρδίωσε.

— Ω, ναι, είπα, μάκαρι...
— Ά, μπά!.. Είσαι πολύ μικρός άκόμα... Οι γονείς σου δεν θα τώθελαν καθόλου. Ηγγαίσε σπύι σου, παιδάκι μου!
— Μα δεν έχω γονείς.
Το γελαστό πρόσωπο του άξιωματικού σοβαρεύθηκε.

— Είσαι όρφανός; ρώτησε μ' ένδιαφερο.
— Μάλιστα, συνταγματάρχα!
— Ά, ξέρεις, βλέπω, και τους βαθμούς...
— Ναι... μ' άρέσει τόσο να κοιτάζω τους στρατιωτικούς!..
Σώπασαν.

Ο άξιωματικός κοίταξε προσεκτικά το παιδί. Το έξυγνο εκείνο πρόσωπάκι, κορνιζωμένο από μαύρα σγουρά μαλλιά και φωτισμένο από δυο όλθαυρα μάτια, έκίνησε τη συμπάθειά του. Κι' άξαφνα:

— Είσαι πολύ καιρό όρφανός ρώτησε.
— Ο πατέρας μου πέθανε εδώ κι' ένα μισο μήνα.
— Ά!... Και πώς ζής από τότε;
— Κατοικώ στο κύρ-Νικόλα του Σανσονά.

— Τι είναι αυτός;
— Παντοπόλης... Το παντοπωλείο του είναι στην όδον Χουσσέτ.

— Έργάζεσαι δηλαδή στο μαγαζί του;
— Όχι πιά... μ' έδιωξε.
Ο άξιωματικός συνοφρυώθηκε.

— Μπα! και γιατί... Δεν είσαι λοιπόν καλό παιδί;
— Όχι, είμαι... μα... δεν μου παράρσες να φτιάνω κεριά.

Ο άξιωματικός χαμογέλασε.

— Κι' ο πατέρας σου τι δουλειά έκανε;
— Ήταν όργανοποιός.
— Και τώρα τι θα κάνεις;
Ο Γιάννης άναστενάξε και του ήλθε να χλαψή. Κρατήθηκε όμως με κόπο και είπε:

— Άν θέλατε να με πάρτε στο στρατό!
Ο τόνος του παιδιού ήταν τόσο ελλοκρινής, τόσο ίκετευτικός, ώστε ο άξιωματικός συγκινήθηκε.

— Τελος πάντως, είπε σά να μιλούσε μονάχος του κι' άλλα παιδιά δώδεκα χρονών έγειναν στρατιώτες.

Έπειτα, δυνατώτερα, έπρόσθεσε:

— Να σου πω... μα θέλω να μου πής την αλήθεια... Πραγματικώς, είσαι όλομνάχος στον κόσμο;
— Σ' έ δοκίμουναι!
— Και θέλεις να σε πάρω μαζί μου;
— Ναι.

Χωρίς να πη άλλο τίποτα, ο άξιωματικός πλησίασε στο τραπέζι, πήρε μία πένα, έγραψε λίγα λόγια σ' ένα χαρτί και φώναξε το Γιάννη.

— Πολύτα Φωβέλ, είπε σ' έναν από τους στρατολόγους γράψε αυτό το παιδί.

Το παίρνω μαζί μου. Κατάλαξε το στο σύσταγμα μου... είναι το έννατο... σχηματίζεται όλοένα στους Έλζαχίσιους.

Ο υπάλληλος χαμογέλασε, αλλά δεν έδίστασε πολύ.

— Πώς ονομάζεσαι, μικρέ; ρώτησε το Γιάννη.

Κατακόκκινος από τη χαρά του, αυτός αποκρίθηκε μονορούφι:

— Γιάννης Καρδινιάκ, δώδεκα χρονών, μαθητεύμενος όργανοποιός, γεννήθηκα στις Βερσαλλίες, όρφανός.

Ο υπάλληλος έπρόσθεσε: «Προστατευόμενος του πολίτου συνταγματάρχου Βερναρδιέ».

(Μετά τη Γαλλική Έπανάσταση, καθώς ξέρατε, αντί κύριοις, έλεγαν πολίτησ).

— Τώρα βάλε εδώ ένα σταυρό, είπε στο παιδί.

Ο Γιάννης είχε άρπάξει κηλότα την πένα.

— Μα ξέρω γράμματα! αποκρίθηκε μ' εύλογη περηφάνεια.

Κι' έγραψε τόνομά του θαρρετά.

— Πολύ ώρατα! έκαμε ο συνταγματάρχης.

Και δίνοντας στο Γιάννη το χαρτί που είχε γράψει προτύτερα, τον ρώτησε:

— Ξέρεις που είναι το Όπλοστάσιο;
— Ξέρω καλά το Παρίσι...
— Όρατα! Θα πής ίσα στον στρατών των Έλαχίστιων, θα ζήτησες εκεί τον άρχιτυμπανιστή Μπέλ-Ρός, τον έπιλεγόμενο Μάρκελλο, και θα του δώσης αυτό το χαρτί.

— Μάλιστα, συνταγματάρχα.
— Αυτό για την ώρα. Σ' έ λίγο θα σε ξαναείδω.

Κι' ο άξιωματικός έπιασε τον Γιάννη, τον φίλησε στα δυο μάγουλα και, έπειδή ή σκάλα ήταν άκόμα πιασμένη, τον σήκωσε σάν πουπούλο, τον πέρασε πάνω από την εξέδρα και, αποτεινόμενος σ' έναν άνθρωπο, που βρισκόταν από κάτω του, φώναξε:

— Πολύτα, πιάσε μου αυτό το μικρό στρατιώτη!

Όστερ από λίγες στιγμές, ο Γιάννης Καρδινιάκ, καμαρωτός, περήφανος, έσχίσε το πλήθος και με άνεμφρατη χαρά έτρέχε προς το στρατόνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
Σ' ό όρμη της Δάτας

Άπο τη Γριέη ως τ' Όπλοστάσιο, ή απόσταση δεν είναι μεγάλη, και μάλιστα όταν τρέχει κανείς σάν τον Γιάννη.

Διαρκώς συλλογιόταν: «Είμαι στρατιώτης... Μ' έπηρε ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ... Τι εύτυχία!»

Και δεν έδλεπε μπροστά του παρά στρατιωτικές στολές, πολεμικά όπλα, κανόνια... Πετούσε από τη χαρά του... Όταν έφθασε όμως κοντά στο Σαιν-Λουί, σταματήσε λαγνασίμενος και καταδρωμένος...

ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΑΧΤΙΜΟΥ

Στη Μάνα μου

Τη στιγμή εκείνη ο νους του γύρισε πίσω, στο μπακάλικο του κύρ-Νικόλα.

«Άς με περιμένη άποφα!» ψιθύρισε. Κι' αυτό τον άνησούχσε λιγάκι. Γιατί όσο κι' αν σγαίνονταν το μπακάλικο και προπάντων ταλειμματόκερία, κατά βέθος όμως άγαπούσε το γέρο που τον είχε περιμαζέψει και προπάντων τη γοργά κυρα-Νικόλαινα, που συχνά τον κανέκευ και κάπου-κάπου μάλιστα τον φιλούσε. Κι' ήταν μεγάλο πράγμα για τόρτανο παιδί αυτά τα χαδιά...

Μα έπειτα συλλογιόθηκε.

«Τώρα πάει μία, είμαι στρατιώτης! Ο συνταγματάρχης μου μου είπε να πάω στο στρατόνω... Πρέπει να πάω... Κι' εκεί θα παρακαλέσω να εϊδοποιησουν τον Σανσονά».

Ήσυχώτερος, ο Γιάννης εξακολούθησε το δρόμο του, και σ' έ λίγο, με μία ιδιαίτερη συγκίνηση, άπείκωσε τον στρατόνω των Έλαχίστιων με τους άφηλούς του ταίχους.

Σταματήσε λίγο, σχεδόν φοβισμένος, κι' έπειτα, με μικρά βηματάκια, πλησίασε την καγγελοπόρτα.

Ένας στρατιώτης ήλικιωμένος, ισχνός σαν καρφι, ξερός σα ρέγκα, με το τουφέκι στο μπράτσο, βηματίσε μπροστά σ' ένα φυλακίστ' και το παιδί έθαύμασε το άρειμάνιο ύφος του.

Μ' άξαφνα ο φρουρός έσταμάτησε. Ένας όυσάρος, με κόκκινο έπινωτίο και με πράσινο πανταλόνι, έρχόταν με μεγάλο καλπασιμό. Έφθασε, κρατήε λίγο τάλογό του, ρώτησε κάτι το φρουρό, μπήκε με βήμα στην αυλή του στρατόνω και διευθύνθηκε προς ένα κτίριο που του είχε δείξει ο στρατιώτης.

Ο Γιάννης Καρδινιάκ έκαμε νάκρουθής, τον ούσαρο.

Μα ο στρατιώτης κατέβασε το τουφέκι του και του έφραξε το δρόμο.

(Έπειτα συνέχισα) **ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**
[Κατά το Γαλλικό του λογαίου Danril]

Ο ΥΠΝΑΡΑΣ

Το πρωί, μ' όλο το κρύο, τη βροχή, την παγωνιά, ξεκινάω για το σχολείο, τα παιδιά στη γειτονία.

Με τη σάκκα τους, στον ώμο κρεμασμένη ταχτικά, μούσ' στον όρμη το δρόμο περπατούμε βιαστικά.

Μα κοιμάται άκόμα ο Γιάννης κι' ή μαμά του τον έπινα: «Εί! μά σ' το παρακαίνεις, Ξύπνα κι' ή ώρα σου περνά!»

Τέλος θα το κατορθώση ο ύπναρας να σηκωθή κι' όλα θα τ' άναστατώση όσο που να έτοιμασθή.

Στο σχολείο του για να τρέξη... Μα, — όπως γίνεται συχνά, — άποδ ή βρογα του τις βρέθη, τότε πιά έντελώς ξυπνά!

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

μια γοντή και πρόστυχη βροσιά, πουχα μάθει στα Γιαννιώτικα σκακία, όταν πουλούσα κουλουράκια.

Πήγα στο μαγαζί, όπου δούλευε ο Βάγγος και μου είπαν, ότι είχε πάει στην Πρέβεζα και θα γύριζε σε μία βρομέδα. Δε με ρώτησαν τίποτ' άλλο. Ούτε τί τον θέλεις, ούτε τί γίνεσαι, ούτε πώς κι' έτσι.

Βγήκε στο δρόμο κι' ένοιωπα την έρημιά μου μέσα στην πολιτεία κι' άναμεσα στους τόσους ανθρώπους που περνούσαν βιαστικοί. Τι κι' αν το φαρμάκι πλημμύρισε στην καρδιά μου; Τι κι' αν το παρόνο κι' ή άγανάχηση φούσκωναν το στήθος μου;

Πού να πάω; Στη μάνα μου φτερούγισε ο νους μου. Δίχως δουλειά, δίχως σπύι, δίχως μητέρα να μου σφογγίση τα δάκρυα. Έρημος.

Έκανε κρύο και τυλιχτήκα με την κουδέρτα μου. Υποθέτω, θαχε βασιλέψει ο ήλιος. Έσφιγγά στο κορμί μου την κουδέρτα να ζεσταθώ, μ' αυτή, παλιά και τριμμένη, τί ζέστα να βαστούσε; Οι άκρες της ανέμιζαν κι' ο άέρας με χτύπαε κατάμουτρα. Τα παπούτσια μου ήταν τρούπια και τα δαχτυλά μου πατούσαν στο καλδερίμι και παγωναν. Γενάρης μήνας, τί περιμένεις; Πώς πονούσαν! Βελόνια λές και με τρυπούσαν στα νυχτοπόδαρά μου. Τα χτυπούσα κάτω μ' όλη μου τη δύναμη και δεν καταλάβαινα τον πόνο από το χτύπο.

Όλο το κρύο μες στην καρδιά μου. Στο σπύι ή μάνα μου θα έχη κουβαλήσει τόσα ξύλα! Και καίνε στο τίλακι μέχρι το πρωί και καθόλου δεν κρυώνουν, ή μάνα μου, ή Λένα κι' ο Κωστούλας.

«Για μένα μην άνησυχήτε. Είμαι καλά». Προχτές τους έγραφα. Πού νάξεραν τα βάσανά μου; Τι τραβάνε τα παιδιά στην ξενιτιά! Νά ήταν τρόπος να μην ξενιτεύονται τα φτωχόπαιδα! Άνάθεμα την ώρα!

Καμιά φορά κατάλαβα πως ήμουνα έξω από τα Γιάννινα, στα πλατάνια των Αμπελοκήπων. Είχα πάει το δρόμο για το χωριό μου. Για το σπύι μου τραβούσα. Νύχτωνε. Τι νύχτωνε; Είχε νυχτώσει.

Ο κάμπος ο Γιαννιώτικος άχολογούσε. Άγρια άνάβραζε ή λίμνη. Κι' ο άγέρας κάλυε με τα πλατάνια τα θεόρατα. Βαθείά, πέρα απ' τη Νεμερτίσια την ψηλή, τη χιονισμένη, τ' άγριό βουνό, σύγνεφα κινούσαν μαύρα, διάβαιναν πάνω από το χωριό μου, έρχονταν κατεπάνω μου, διάβαιναν άπάνω μου, άπάνω από τα Γιάννινα, και τραβούσαν κατά τον Πίντο. Διάβαιναν, διάβαιναν και, τελειωμό δεν είχαν.

Το φεγγάρι μού πρόβελνε και μια το κρύβανε τα σύγνεφα τα μαύρα.

Ένα σύγνεφο, να πούμε, έμοιαζε με μαύρη καβαλλάρια, κινήμενη για τον πόλεμο. Άλλού λές και κάστρο άγέρβλα-

με, κάτρο μάρο σαν το Χάρο. Κι' ο άγέρας τ'όσπρωχε ψηλά κι' αυτό άρμένιζε κι' άρμένιζε, και σ' άρμένιζε το ξηκοβότανε ένα κομμάτι εδώ, άλλο πάρα πέρα, — λες και άνθρωποι άνδρες πολαιμιστάδες το χλαμωσώριζανε, — και να! δαιμόνους έβλεπες!

Και πίσω κάτρο μάρο, και πέρα καβαλλάρηδες, γοργολήντοι: στο φύσημα τ' άνέρα, κοντά διαβόλοι κι' ύστερα μαυρίλα και πίσσα κόλχησ. Κι' ο άγέρας φυσομάνε μες στα πλατάνια. Και μες στα φυσομανητά του, μου πάνηκα πως μούφερνε φοβέρες πέρ' από τα βουνα του τόπου μου. Θυμήθηκα τ' άγρια παράγια τους, όπου τη νύχτα ουρλιάζουν λυκοί. Νάχα δυκτή φωνη να φωνάει της μάνας μου, για νάβρη να με πάρει!

Μες στο μάρο της νύχτας το σκοτάδι, μακριά στην αλή του σπιτιού μου, — άνηταν βολετό να τ' αγναντέψω, — κάποιος φως άβλεπα. Ο' ακολουθούσε τα στεφογυρισματα των δρόμων του χωριού, θάβγαίνε όσω από το χωριό, θα περνούσε από το λόγγο τον πυκνό, το χιονισμένο, — σκέπη και βοήθησε ο Θεός κι' η Παναγιά! — ήχπαρνε το δρόμο για τα Γιάννινα, θάρχονταν προς έμένα! Η μανούλα μου με το φανάρι άναμμένο!

Και τα θολά ποτάμια, θολά και κατεβασιμένα τον χειμώνα, που τη νύχτα άχούνε φοβερώτερα, μου θύμισε ο άγέρας ο φργισμένος και τρώμας ή ψυχή μου.

(* Έπεται τό τό σ) ΑΘ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ'ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ

Άγαπητοί μου,

ΝΑΣ—δύο φίλοι μας, όταν αναγγέληθηκε ο «Μικρός Έθελοντής», παραπονεθήκαν να το είδος του νέου μας μυθιστορήματος. Στρατιωτικό, είπαν, πολεμικό, μη-τοδωμένο, βάρβαρο. Ύστερ' από το μεγάλο πόλεμο, που γέμισε τη γη από φρίκη, πιο εύχρηστο θάταν ένα μυθιστορημα λευκό, ειρηνικό. Έπειτα, γιατί τα παιδιά να όπρωχονται στο στρατιωτικό, άφ'ού στο μέλλον οι πόλεμοι θα καταργηθουν και στρατοί δεν θα υπάρχουν;

Αυτές ήταν οι αντιρρήσεις. Κι' ή «Διάπλασις» αποκρίθηκε πως ε'όλο τον κόσμο σήμερα, τα περιοδικά των παιδιών και των μεγάλων, είναι γεμάτα από πολεμικά μυθιστορήματα και διηγήματα, — σύγγρονα, παλιότερα, παλιά, — που θα πη-

πώς δεν είναι καθόλου δυσάρεστο να διαβάζει κανείς για πολέμους, για μάχες, για στρατούς, την ύπαυρο ενός παγκόσμιου πολέμου. Αλλοιώτικα, τα περιοδικά δεν θα δημοσίευαν τέτοια, ούτε θα τα θεωρούσαν ε'πί και εργα. Έπειτα, ποιος μ'ας λείει πως οι πόλεμοι στο μέλλον θα καταργηθουν, ώστε να μη χρειάζονται στρατοί και στρατιωτικοί; Αυτό, κι' αν είναι πραγματικώς να γίνη, δεν θα γίνη βέβαια ούτε αύριο, ούτε μεθαύριο. Θα περάσουν χρόνια πολλά, αιώνες. Στο ανάμεσάυ οι άνθρωποι θα ζούμε όπως ζούσαμε: με πόλεμο, που θα εξασφαλίξη μια σύντομη ειρήνη με ειρήνη, που θα προετοιμάξη ένα πόλεμο.

Αλλά έστω! άς υποθέσουμε ότι από αύριο ο πόλεμος καταργείται. Δύο πράγματα όμως δεν θα καταργηθούν ποτέ: ή άνδρεία κι' ή δειλία. Και ποτέ, ποτέ δεν θα πάψη το ένα να είναι ώρατο και το άλλο ισόχημα. Πάντα θα υπάρχουν στον κόσμο άνθρωποι άνδρες και άνθρωποι δειλοί. Και θα θαυμάζουμε τους πρώτους και θα ποτροπιαζόμαστε τους δεύτερους. Γι' αυτό δεν θα πάφουμε ποτέ και να διαβάσουμε μ' εύχαριστηση τα πολεμικά διηγήματα όλων των εθνών κι' όλων των εποχών, και να συγκινούμαστε με τα κατορθώματα και με τις περιπέτειες των ηρώων, που δεν ξέρουν το φόβο ή που τον παραμερίζουν όταν πρόκειται να κάμουν το χρέος τους. Κι' υπάρχουν στη ζωή περιστάσεις, που το χρέος ενός ανθρώπου, — χρέος προς τους δικούς του, τους αδελφούς του, την πατρίδα, — είναι να πολέμησ' μ' όλη του τη γενναίωτητα, νάψηρησ' δηλαδή όλους τους κινδύνους!

Και δεν είναι μόνο στον πόλεμο, τον καθαυτό πόλεμο, που παρουσιάζεται ο εχθρός. Κι' ή ζωή είναι πόλεμος και στη ζωή παρουσιάζονται τέτοιες περιστάσεις, που ο άνθρωπος πρέπει νάψηρησ' κινδύνους, να φανη γενναίος, να άντελέσ' ένα δύσκολο καθήκον, να νικήσ'. Και ε' αυτές έπίσης τις περιστάσεις ή άνδρεία είναι ανάγκη, ώραία, συγκινητική, θαυμαστή. Έτσι, όταν διαβάζει κανείς ένα πολεμικό μυθιστορημα, — καθαυτό πολεμικό σαν το «Μικρό Έθελοντή», — έχει μπροστά του μια δυνατή, μια έντονη εικόνα της ζωής, που δεν είναι παρά πόλεμος. Κι' ένδιαφρετά, και συγκινείται, κι' ένθουσιάζεται μπροστά στους ήρωισμούς, που δεν παύουν βέβαια να είναι ώρατες ανθρώπινες πράξεις, επειδή γίνονται ε' έναν πόλεμο, που μπορεί να μην είναι κι' ώρατος. Ο' άνθρωπος, είτε στον πόλεμο της ζωής, είτε στον αληθινό πόλεμο, πάντα είναι άνθρωπος. Κι' αυτός προπάτων μ'ας ένδιαφέρει. Δηλαδή ή ψυχή του. Και δεν μπορούμε παρά να θαυμάζουμε μια ψυχή άνδρεία, άφοβη, ήρωική.

Ο Γιάννης Καρδινιάς, ο ήρωας του νέου μας μυθιστορήματος, είναι ο άνθρω-

πος αυτός. Η ιστορία του, γραμμένη τόσο όμορφα από ένα στρατιωτικό συγγραφέα, θάχη καλή επίδραση στην ψυχή των νεαρών άνηρωστών. Μπορεί να μη τους κάνει στρατιώτες, έθελοντές, πολεμιστές καθαυτό: θα τους κάνει όμως πιο γενναίους, πιο άφοβους, πιο ήρωικούς στη ζωή. Κι' έτσι πρέπει να είναι! Δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα από τη δειλία, την ανανδρία, κι' ό,τι σύντελει να την παραμερίξη κανένας, να τη βγάξη από την ψυχή του, είναι καλό, πολύ καλό. Και γι' αυτό ανέκαθεν, τα πολεμικά διηγήματα, όπου λάμπει ή άνθρώπινη άνδρεία, θεωρήθηκαν παιδαγωγικά, μορφωτικά άναγνώσματα, κι' όλες οι παιδικές βιβλιοθήκες του κόσμου τα έχουν στην καλύτερη θέση.

Αν δεν ήταν αυτό, ούτε ή «Διάπλασις» δεν θα διάλεγε βέβαια ένα πολεμικό μυθιστορημα, για μόνο το λόγο πως θα ήταν ε'πί και ε'ρο, — κι' είπαμε ότι ε'πί και ε'ρα θεωρούνται αυτά σήμερα παντού, — και θα διαβάζονταν μ' ευχαριστηση. Το μυθιστορημα που είναι για παιδιά, για νέους, δεν αρχίζει να τέρψη. Πρέπει και να ώφελη, να ψήρη και στην ψυχή. Πρέπει να μορφώνη, να καλύτερήη το χαρακτήρα. Πρέπει να δίνη καλά μαθήματα για τη ζωή. Πρέπει να εμπνέη ευγενή αισθήματα. Πρέπει να κάνει τον άναγνώστη καλύτερο απ' ό,τι ήταν πριν. Έ, όλ' αυτά τα έχει ο «Μικρός Έθελοντής». Και γι' αυτό ή «Διάπλασις» σάς είπε γενναία, πως δεν είναι μόνο πολεμικό, αλλά και ανθρώπινο.

Σας ασπάζομαι ΦΙΛΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ' (Συνέχεια)

«Ήθελε να βεβαιώσ' αν ή Νέα-Ελβετία ήταν νησί άπομονωμένο στο μέρος, έδεινε του Ίνδικου Ωκεανού και να εκτιμήσ' τη σπουδαιότητα της νέας άποικίας, που θάποκτούσε σε λίγο ή Μεγάλη Βρετανία. Κι' ύστερ' απ' αυτή την άναγνώριση, ή κορβέττα, με όβριο άνεμο, άπομακρύνθηκε.

Τις πρώτες εβδομάδες, το ταξείδι πήγε καλή. Επιβάτες κι' επιβάτριες του Ξιφία ήταν κατευχαριστημένοι τόσο από την άτμοσφαιρική κατάσταση, όσο κι' από τις περιποιησεις που τους έκαναν ο κυβερνήτης κι' οι αξιωματικοί του. Όταν μιλούσαντεν έδλοι στο τραπέζι, μιλούσαν το περισσότερο για τα θαυμάσια της Νέας-Ελβετίας. Έ, ε' ένα χρόνο θα την ξανάβλεπαν...

Ο Φρίτς κι' ή Τζέννυ μιλούσαν καθέμεις για τον συνταγματάρχη Μόντροφ και για τη μεγάλη γαριά που θα αισθανόταν, όταν θα έφτανε στην άγκαλιά του την κόρη εκείνη, που δεν έλιπε πια να ξαναίδη... Μά και με τι κάμαρι, με τι αίσθη-

μα, ζωηρότερο από ευγνωμοσύνη, ή Τζέννυ θα του παρουσίαζε τότε εκείνον που την είχε σώσει, και θα του ζητούσε να εύλογησ' την ένωση τους!

Όσο για τον Φραγκίσκο και τη μικρούλα Ντόλλ Ούόλστον, με μεγάλη τους λύπη αυτοί θα χωρίζονταν τώρα στο Καπτάου και με μεγάλη άνοπομονησία θα περίμεναν να περάση ένας χρόνος για να ξαναταμωθούν!

Μόλις ο Ξιφίας πέρασε τον Τροπικό, — έκει κοντά στη νησο Φράνς, — βρήκε άνέμους λιγώτερο εύνοικούς. Έτσι, δεν μπόρεσε να φθάσ' στο Καπτάου παρά στις 17 του Δεκεμβρη, δυο σχεδόν μήνες μετά την αναχώρησή του από τη Νέα-Ελβετία.

Η κορβέττα, που επρόκειτο να μείνη εκεί όκτώ μέρες, μπήκε κι' άγκυροβόλησε στο λιμάνι.

Από τους πρώτους που άνέβηκαν στο πλοιο, ήταν ο Τζέιμς Ούόλστον. Ήξερε πως ο πατέρας του, ή μητέρα του, κι' οι δυο αδελφές του, φευγόντας από την Αυστραλία, είχαν επιβιβασθ' στον Ξιφία. Ρι' άπογοήτευση όμως, όταν είδε πως δεν είχε να δεχθ' παρά μόνο τη μικρή αδελφή του. Η Ντόλλ του παρουσίασε τότε τον Φρίτς και τον Φραγκίσκο Ζερμάτ, καθώς και ή Τζέννυ Μόντροφ. Και τότε ο Φρίτς του είπε:

— Ο πατέρας σας, ή μητέρα σας κι' ή αδελφή σας Άννα μένουν τώρα στη Νέα-Ελβετία, ένα άρρωστο νησί, όπου είχαμε ή οικιακή οικογένεια μας προ δύοεκα έτών, μετά το ναυάγιο του Λάνδλορν. Άποφάσισαν να μείνουν εκεί και σ'ας περιμένουν. Γυρίζοντας από την Ευρώπη, ο Ξιφίας θα σ'ας πάρη, με τη γυναίκα σας και με το παιδί σας, να σ'ας πάρη στο νησί μας, αν θέλετε νάβρεθε μαζί μας.

— Και ποτέ θα γυρίσ' εδώ ή κορβέττα; ρώτησε ο Τζέιμς.

— Σε όκτώ ή εννιά μήνες, αποκρίθηκε ο Φρίτς κι' ύστερα θα πάη στη Νέα-Ελβετία, όπου θα στήσ' την άγγλική σημαία. Ο αδελφός μου Φραγκίσκος κι' εγώ έπωφεληθήκαμε την ευκαιρία, για να πάμε στο Λονδίνο με την κόρη του συνταγματάρχη Μόντροφ, που θα βελήσ', ελπίζουμε, να γυρίσ' κι' αυτός μαζί της και να εγκατασταθ' στη δεύτερη πατρίδα μας.

— Κι' ή δική μας επιθυμία, καθώς και των γονέων μας, επρόσθεσε ή Ντόλλ Ούόλστον, είναι να εγκατασταθ' και σ'οι οικογενειακώς στη Νέα-Ελβετία.

— Μάλιστα του λοιπόν, Ντόλλ, είπε ο Φραγκίσκος, πως το νησί μας είναι τωραϊκότερο απ' όσα φάνηκαν ποτέ στην επιφάνεια των θαλασσών!...

— Ο Τζέιμς θα τόμολογήσ' ο Ίδιος μόλις το ίδ'η, αποκρίθηκε ή Ντόλλ. Άμα πατήσ' κανείς μια φορά στη Νέα-Ελβετία, όμα κατοικήσ' στο Φελσενγιάμ.

— Κι' άμα σ'απαρπάξ' στο Φάλλκν-γορστ, ε' Ντόλλ; είπε ή Τζέννυ γελώντας.

— Ναί, ε'ξακολούθησε ή Ντόλλ, τότε δεν θέλει να ξαναφύγ' ή αν φύγ' και καμμία φορά, δεν βλέπει την ώρα να γυρίσ'.

— Ακούτε, κύριε Τζέιμς; είπε ο Φρίτς.

— Άλιούω, κύριε Ζερμάτ. Να εγκατασταθ' στο νησί σας, νάνοιξ' τις πρώτες έμπορικες σχέσεις με τη Μεγάλη Βρετανία, είναι μια πρόταση που με τραβ' πολύ... Θα μιλήσω με τη γυναίκα μου και, αν θέλ'η κι' αυτή, θα κανόνισουμε τις ύπο-

Από τους πρώτους που άνέβηκαν στο πλοιο, ήταν ο Τζέιμς Ούόλστον... (Σελ. 13, στ. σ')

θέσεις μας και θέματα έτοιμοι να επιβιβασθ' στον Ξιφία όταν θα επιστρέψ' στο Καπτάου. Η Σουζάνα, είμαι βέβαιος, θα θελήσ'.

— Ο,τι θέλ' ο άντρας μου, επρόσθεσε ή κυρία Ούόλστον. Ο Τζέιμς ξέρει πως δεν ένχυντιώνομαι ποτέ στα σχέδια του.

Ο Φρίτς κι' ο Φραγκίσκος έσφιξαν εγκάρδια το χέρι του Τζέιμς Ούόλστον κι' ή Ντόλλ έφίλησε τη Σουζάνα, που κι' ή Τζέννυ Μόντροφ της έκανε ένα σωρό κομπλιμέντα και χάδια.

— Όσο θα μείνη εδώ ο Ξιφίας, είπε τότε ο Τζέιμς, ελπίζουμε ότι ή μίς Τζέννυ

Μόντροφ, ο Φρίτς κι' ο Φραγκίσκος θα δεχθ'ον να τους φιλοξενήσουμε στο σπίτι. Έτσι θα συνδεθ'ουμε καλύτερα κι' όλο αυτό τον καιρό θα μιλούμε για τη Νέα-Ελβετία.

Οι επιβάτες του Ξιφία δέχθηκαν την καλή αυτή πρόσκληση με τον Ίδιο ένθουσιασμό που τους την έκαμαν.

Ύστερ' από μια ώρα, ήταν όλοι στο σπίτι: του Τζέιμς Ούόλστον. Σ' ένα δωμάτιο εγκαταστάθηκαν ο Φρίτς κι' ο Φραγκίσκος, κι' ή Ντόλλ μοιράσθηκε το δικό της με την Τζέννυ.

Η κυρία Σουζάνα Ούόλστον ήταν νέα ως εικοσιπέντε χρονών, γλυκεία, καλή, έξυπνη κι' όλοψυχα άφωτισμένη στον άντρα της. Αυτός πάλι, είκοσιεπτα χρονών, σοβαρός και δραστήριος, ήρθε πολύ τον πατέρα του, που του έμοιαζε και στο πρόσωπο. Το άντρογυνο είχ' έν άγοραίο πέντε χρονών, το Μπόμπη, που ήταν ή λατρεία τους.

Η κυρία Ούόλστον, άγγλικής καταγωγής, άνήκε σε μια έμπορικη οικογένεια, εγκαταστημένη από χρόνια στην άποικία. Ορφανή, δεν είχε πια κανένα συγγενή, εκτός από τους συγγενείς του άντρας της.

Ο έμπορικός οίκος Ούόλστον, που είχε ιδρυθ' στο Καπτάου εδώ και πέντε χρόνια, πήγαίνε πολύ καλά. Άγγλος μεθοδικός, πρακτικός άκατος, ο Τζέιμς θα εύδοκίμουςε στην πρωτεύουσα της άποικίας εκείνης, που είχε γίνει άγγλική το 1805, έκατον ε'ξηνητατέσσερα χρόνια από άνακαλύφθηκε από Ολλανδούς.

Από τις 17 ως τις 27 του Δεκεμβρη, που έμεινε ο Ξιφίας στο Άκρωτήρι, δεν μιλούσαν παρά για τη Νέα-Ελβετία, για τα διάφορα πράγματα που συνέβηκαν εκεί και προπάντων για τις εργασίες και τις έγκαταστάσεις των άποίκων. Έτσι έκαμαν τον Τζέιμς και τη Σουζάνα να ένδιαφερθ'ον πολύ, νάγαπήσουν από τώρα την καινούργια άποικία και νάποφασίσουν να πάνε εκεί, για να συμπληρώσουν το ώρατό έργο των Ζερμάτ και των Ούόλστον. Η άπόφαση αυτή άκούσθηκε με μεγάλη χαρά από τις δυο οικογένειες.

Ο καιρός πέρασε χωρίς να τον καταλάβουν και, άγαπημένοι πια, χωρίσθηκαν με αληθινή λύπη την ήμερα που ήταν ωρισμένη για την αναχώρησή του Ξιφία. Το μόνο που τους παρηγορούσε, ήταν ή ιδέα πως άργότερα θα πήγαίναν όλοι μαζί στη Νέα-Ελβετία. Η Ντόλλ όμως λυπήθηκε περισσότερο απ' όλους που έφυγε ο Φραγκίσκος κι' ούτε ή ιδέα εκείνη ήταν ικανή να την παρηγορήσ'.

Ο Ξιφίας ξεκίνησε στις 27 του Δεκεμβρη το πρωί, με καιρο άρκετα συνηθισμένο. (* Έπεται συνέχεια)

όπως παρατηρεί, άργούν να μου γραφούν. Ήδη όμως δεν ήθελα να μιλήσω αυτές, αλλά τις άλλες που μου γράφουν ταχτικά. Αλλά ο ευχαριστώ για τα καλά λόγια και πάντα ελπίζω...

Χαίρω, Τιμημένο Τουφέκι, που με τα νέα του 1921 σου έγιναν πολύ ευχάριστη. Ελπίζω ότι και τον «Μικρό Ήθελοντ» ή ή τον διαβάσεις τρεις και τεσσάρους φορές σαν τη «Χωρίς Οικογένεια».

Πράσις Έπιστολά: μ' ή έστειλαν αυτήν την έβδομάδα και οι έξι: "Ονειρο της Κόπρον, Τραγουδι της Ένώσεως, Σπουργίτης, Διανόσιος Χ' Στανού, Μανιατοπούλα, Χάιτιου Τριαντάφυλλο, Διπλάτων, Άχοις, Ονειροπόλος και Σεντεμένο Ατταλιανόμου. — Έστειλέσα τις παραγγελίες των και τους ευχαριστώ για τα καλά τους λόγια.

Διά την Σ.Σ.Σ. αυτήν την έβδομάδα δεν έλαβα παρά δύο καθυστερημένα κομμάτια του "Ονειρου της Κόπρον, από την Κύπρον, και ή λο ένω της Φοιδολήνης, από την Αίγυπτον.

Γιά τη «Ναπολιτάνικη Καυσάνετα» αυτή την έβδομάδα ήχα δέκα παραγγελίες. Κι άλλες τόσες την προηγούμενη είχασι. Ως τίς διακοσίες... λείπουν ακόμη πολλές! Και δεν ελπίζω πιά ότι θα μπορούσα να εκδώσω τό κομμάτι. Όπωςδήποτε, θα περιμένω κι άλλες δηλώσεις.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΥΣΕΙΣ

Κομψότατα, χαριτωμένο, ξεδάδη και τό δεύτερο βιβλίό ή δ. Σταυρούλας Μαρκετού (Ε. Α.) περιέχον πολ ή διηγήματά της ωραιότατα κι ένα πλήθος Σκεύεις, σαν Άνταξ που έδημοσίευσεν πέρα στη Αττάλεια. Τό βιβλίό της δ. Μαρκετού, κατάλληλο για κάθε ηλικία, για κάθε οικογένεια, πωλείται και στη Γράβα του δρ. Β. "Όσοι τό παραγγέλλουν για να τους σταλή ταχυδρομικώς, πρέπει να στέλλουν δρ. 5,50.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Όσοιεν ψευδώνυμον εγκρίνεται ή ά γανωθετα, αν δεν συνοδεύεται από τό δικό του ονομα, δρ. 2. Τα εγκρινόμενα ά αναγνωριμένα λογότυπα μέχρη της 30 Νοεμβρίου 1921. Όσα συνοδεύονται ά ή Α άνήκουν σε άδελφ, και δια από ή εις κορίτσια.

- Νέα Ψευδώνυμα: Αντίλας, ά (ΔΚ). Ζαΐδα, ά (ΔΚ). Άχιλλεύς, ά (ΝΑΙ). Παύλος Γολάσιος, ά. (ΓΠ). Πηλέας, ά. Φουκιά, ά. (ΚΠ). Φιλαλήτης, ά (ΔΚ). Πυροβολιάνι, ά. (ΘΚ). Προίμνη της Ουαλλίας, ά (ΝΤ). Έλιασπόντος, ά. (ΘΚ) Χουσαλλίς, ά. (ΔΚ). Μανωμένη Πορφύρα, ά. ΝΠ. Άθανάσιος Έλλάς, ά. (ΕΣ). Πολύμητος Όδοντος, ά (ΑΓ). Λυρονό δε Μικροτόβι, ά. (ΠΡ). Δημομημένο Ρόδο, ά (ΓΦ). Διοτάκτις, ά. (ΒΚ). Άγγελος Έξολοθρονης, ά. (ΠΣ). Πανούχας, ά. (ΝΔ). Κοιτοροβιδάκης, ά. (ΠΗ). Άνθος της Καπαρίας, ά. Αρρολολίδου, ά. (ΜΕ). Παπατρέχας, ά. (ΚΕ). Μαντιον των Δελφών, ά. (ΝΜ). Γιαγνος Δόρης, ά. (ΑΔ). Άήμος Πόνης, ά.

Αναγνωσεις Ψευδωνύμων: Φαλιγγιά Άδελφ, ά. Χάιτιο Δελφός, ά. Ρόδο της Ρόδου, ά. Γολάσιος Οδρωτός, ά. Νέλιος, ά. Σειπριμένος Αδρός, ά. Σαυθή, Έλληνοπούλα, ά. Όλυμπιονίκης, ά. Περούζι, ά. Κου-

νέλης, ά. Βασίλειος του Γέλωτος, ά. Μικρός Πέκ, ά. Τιμημένο Τουφέκι, ά. Αίγειρος, ά. Φοιδολήνη, ά. Ιουδαΐα, ά. Ιαμα ή Τσιγγάνια, ά. Καμύλια, ά. Ήρα, ά. Ωριά, Όνειροπόλος, ά. Χάιτιου Τριαντάφυλλο, ά. Βασιλάκη, ά. Γιαννιτζή, ά. Γιάννης Άδρόνης, ά. Μεγαλειώτης της Παιρίδος, ά. Άνεμόνη, ά. Καλαμά, ά. Έλλην Νικητής, ά. Ρόδοιος Άγγελος, ά. Ιούδης της Φασόλας, ά. Φαντός, ά. Αίμυλιος Παύλος, ά.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διά ή έως τό πολύ πρώτασις λεπτάδω, διά τας ασυμπλόον 10 λεπτά ή λίγες.
Μ.Μ. επιπονούν νάνταλλέρον. — "Ο Θρ άμβος του Διαιών μη Φίλον τ. Άκρον, Πειρακίνη, ά. Τζιάς, Βροστίνη, ά. Φύδ, Άπέρων, Γαλήνη, Βραστίνη, Άρμην, — ή Καυμία με Μαγου, Ρεμματιά, Ίφιγεν, έν Ταβό, Άργυρ, Πανσέλ, Καπρόν. — τό Διπλόον με Καλαμαί, Άουλά, Χάιτι, Τριαντάφ, Μαγ, Σελ, Φοιδολήνη, Γιουτιτζή, Αρροταλλένιαν, Σαλαμπό, Δικηροσίκοον. — ή Ηλεκτήρα με Άνδάνια, Έλευδοφόρον, Άτρονταχτήν.

Β Διπλοισις άσπελάται τους φίλους της: Τσοπάνάκοον (και τ. ώραιοι στίχοι) ευχαριστώ πάρα πολύ! Ρόδο της Χίου ίεχε πλέον δημοσιευθή όταν έλαβα την έπιστολή σου, αλλά έκτός τούτου, είναι καλύτερο από τάλλα που προτείνεις. Έλευθερωτή της Πατρίδος (τά Εύσημα διά την Στατιστική ή λογαριασθούν τό έπόμενον έτος.) Παναγ, Τ. Κυρ. (διάβαιε τον Όδηγο να άδης πως στέλλονται ά Ασκήσεις) Χρυσόστομος Καν. (ευχαριστώ πολύ δυστυχώς δεν υπάρχουν ίσως άργότερα τυπωθούν) Βασιλέα του Γέλωτος (ή κ. Π. ευχαριστώ πολύ τό Συλλογός σας) Παισι-Πατρίς (έλαβα, ευχαριστώ) δεκταί! Γ. Δ. Έλευθ. (μπαρέσι και στειρή την) Έλλην Σιταρ. (έλαβα ευχαριστώ παρασιμά) Άχιλλέα (έλαβα, ευχαριστώ, έστειλα) μένου στη διάθεσή σου δρ. 2,50) Ζαΐρον (σε ειπα) ελπίζω ότι ή ταπεινά πέρασε άριστοκώς. Έλληνική Ανάγνηση (ναί, και με περισσοτέρα άν θήης) Φοιδολήνη (έλαβα, ευχαριστώ, έστειλα) Σικωνιαν Άδρον, Νίχο, Άθανάσιος, Γρηγόριος Β' κελ., κη.

Σερ Ραβερζο, Παιδί της Τελολιτσάς, Παλιμάρι της Δοιράνης, (σα, ευχαριστώ πολύ για τό ζεστό-θωμα και τα καλά λόγια). Κόρη της Άρλοβης, Κουνήλη, Πυροβολιάνι, Άειτιά (έλαβα, ευχαριστώ). **Είς διας** έπιστολάς έλαβα μετά την την Δεκεμβρίου, διαπάνησιν εκ τό προσηγες.

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Τό Αθηνάϊκον Βιβλιοπωλείον Χ. Γανιάρη και Σας (όδός Σοφοκλέους 3) προσφέρει εις τους συνδρομητάς και αναγνώστας της «Διαπασίας» τά εκδόσεις του με έκπτωσι 100)ο. Έχει εκδώσει έργα των Έλλήνων συγγραφέων Ξενουπούλου, Έρταλιώτη, Μητσάκη, Βουνορά, Ταγκουλιου, Ασακαράτου Ι. Δρακούλη κη, καθώς και έννοι εν μεταφράσει. — Ζητήσατε του άπ' ευθείας Τεμοκατάλογον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια του 1920ου Διαγωνισμού Λύσεων Δεκεμβρίου — Φεβρουαρίου. Αι λύσεις δεκταί μακροτίτης Φεβρουαρίου, αλλά και πέραν της προθεσμίας ταύτης, έσ' όσον δεν ή ά έχουν άδίκη δημοσιευθή άδίκη και των προηγουμένων φύλλων.]

18. Δογαπαιμ εκός Δεξίερ φ'ς
 "Αν τό πρώτο θές να μάθης, Άδεις, μά πολύ... κοινή"
 "Όσο για τό δεύτερό μου, Είναι άπλόος τό γράμμα Ντ. Κι' άν ήρξας τό συνολό μου..."
 "Ε, μά δεν είναι γινά..."
 "Έστειλή από της Νεφέλης"

19. Συλλοβογογος
 Τό πρώτο συλλοβογογος
 Τό δεύτερο... υποτάσσει"
 Κι' ό λότης όρος ίερό
 Μ' άιντά τά δυό ήα φτιάση.
 "Έστειλή από Κωνσ. Α. Τριανταφύλλου"

20. Δογαπαιμ Στοιχειδογογος
 "Ανόρωπος χωρίς κεφάλι,
 "Αν τάβης τίτοιος μείνη,
 Από άκφάλος που ήταν,
 Με κεφαλή εύθης θα γίνη.
 "Έστειλή από τό Άτρον, Θαλασσομάχου"

21. Αίγιμα
 Μικρατάϊκον
 Τό θηλυκόν μου
 Στοιχειών χημικόν
 Τό ουδέτερόν μου.
 "Έστειλή από της Σαγγίγλας"
22. Κυβόλεξον
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

1. — Άγία γυναίκα της Γραφής.
  2. — Σε μένα κατοικεί ό θεός.
  3. — Συνώνυμο είμαι της βοσκής.
  4. — Του Ίωσήφ, τό τέλος, άδελφός.
- "Έστειλή από τ. Έλευθερά, Π. Πατριόδω"

23.24. Δεξίθηρία.
 Νά εύρωθουν δυό πόλεσις ελληνικάι με τέσσαρα άλφα ή καθεμία, χωρίς άλλο φωνήεν.

"Έστειλή από Γεωρ. Πετούθα"
25-26. Δοστί Πυροδομα
 α.) — "Ο φίλος είναι πολύ."
 β.) — "Εκ των μικρών, κάμει γάλα."
 "Έστειλή από του Μεσην. Άσπερος."

27. Ακροτι, ξε άντιθέτον.
 Ταρχικά των αντίθετων των κάτωθι λέξεων άποτέλουν άρχαίον βασιλέα.
 γνή, οδρωτός, όμη, έλασσων, ώ δώ, έλον, ήμισο, δυσωδής, βορράς.
 "Έστειλή από τ. Ήρασιον, τ. Σουλιον"

28-30. Έπιποδοβφορα Παγαργαγγέματα
 α.) εε-ετα
 β.) οοι-ω
 γ.) εση-ο-α
 "Έστειλή από τ. Πενελ, Έλευθερίας"

31. Γρίφος

τεο	τσο	τσοτσο	τεο
τσο	τσο	τσο τσο	τσο τσο
	τσο	τσοτσο	τσο τσο
τσο	τσο	τσο	τσο τσο
τσο	τσο	τσο	τσο

 "Έστειλή από του Όνειρου τ. Κόπρον"

Διά τους Παλλομαθείς
32. Devinette.
 Mon premier est à Rome ;
 Mon second à Bruxelles ;
 Mon dernier à N mur.
 Mais si vous voulez savoir
 Au juste qui je suis.
 Cherchez au milieu de Paris.
 "Έστειλή από του Άσπερου Γάτου."

ΑΨΕΙΣ

των Πναιμ. Άσκήσι, του φύλλου 46
 566. Άνάγνωτος (έν, άσπυρος) — 568. Διδόντος, Διδόντιος. — 567. Σόφια, Κούσα. — 568. Ή άλη, 570. ΠΙΝ-

569. Κ Κ Β Α Λ Α Λ Α ΔΟΣ (Ήδος, Ν Α Α Νως, όίς, οί- Ν Β Β Σ νος, άσπυς.) — Γ Α Α Α Τ Α 571. Η ά θ ο ς μ ά θ ο ς (ή ι α θ ο ς μ α θ ο ς) (Η ά ν ά ν ο σ κ α τ ά σ ο ς κ η λ ή κ ο ς) — 572. ΜΑΔΝΗΣ (Μάλας, Αδριον, Γενναίος, Νότος, Ημαρος, Σωφρον.) — 573. Σάφρα, ά πασιον ή άνη, άρεσει. — 574. Οί μνύα λ ο ι σ ο φ ο ι τ ή ς Έ λ λ ά δ ο ς ή ο α ν ε π α ρ α

γνώσις κατά σφούς, κηλίκος. — 575. ΜΑΔΝΗΣ (Μάλας, Αδριον, Γενναίος, Νότος, Ημαρος, Σωφρον.) — 573. Σάφρα, ά πασιον ή άνη, άρεσει. — 574. Οί μνύα λ ο ι σ ο φ ο ι τ ή ς Έ λ λ ά δ ο ς ή ο α ν ε π α ρ α

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά ή έως τό πολύ λίγες με άλλα στοιχεια δρ. 3 (ό ελάχιστος όρος) ήσαν των 10 λέξ. 20 λέξ. ή λέξ. με πολλα δε στοιχεια 20, 30 και με πολλα 20, 40. Ό χριστός στίχος δρ. 11.
 (ΚΑ — 7)

ΑΕΤΙΔΕΑ

Ψηφίσате όλοι σας τον ένδοξο
 (ΚΑ — 8)

ΔΙΑΠΑΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γενομένων νέων αρχιαιρεσιών έπέλε- γσαν Πρόεδρος: ΠΕΙΡΑΪΚΟ ΔΙΑΒΟΛΙΟΝ: ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ: Πρόεδρος: ΠΙΣΤΗΣ — ΠΑΤΡΙΣ Υπουργός: Έσωταρ. ΡΙΣΣΙΕ Εξωτερικών: ΚΥΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΚΥΑΝΟΑΕΥΚΟΣ Οικονομικών: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ Καλών Τεχνών: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΙΑΝΝΗΣ Προπαγάνδας: ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ Ναυτικών: ΕΜΠΟΣ ΕΛΛΗΝ

Διευθυνσις Διημοκρατίας: Α. Πανούτσου, Κρεβατιά 37, Πειραιά. "Όλοι με τη Διημοκρατία"

ΖΗΤΩ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

(ΚΑ — 9)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΚΥΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΚΥΑΝΟΑΕΥΚΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΔΟΣΕΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΙΣΤΗΣ — ΠΑΤΡΙΣ

(ΚΑ — 10)

Εσ' νε "Όσο, ευχαριστώ πολύ για την πρότασι και δεχομαι ευχαριστως, (Καθυστοήσασα) **ΙΟΥΑΝΘ**

Διαπλαστούλα, άτ! Ποιό, δεν θα ψηφίση τον Άδρον Άσπεύ!

"Έμα ή Τσιγγάνα
 (ΚΑ — 12)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ

ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Υποψήφιοι Δημοσηφισμάτος του 1920
 (ΚΑ — 13)

Διαπλαστούλα, χαρίστε και μη άψήφο στην **ΚΑΜΕΛΙΑ**

(ΚΑ — 14)

ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ "ΑΝΘΡΑΞ"

Η διάλεξη του Γιάννη Άηδόνη (δ Μαβίλης και τό έργο, του) ήε γίνη από Μπαρ του Ζαππειου τις 19 Δεκεμβρίου ταπόγγυμα στις 6.

(ΚΑ — 15)

Εισελών έφέτος εις τον Διαπλασιόκομον, σάς χαίρετά όλοι, Μαρτίου των Δελφών

Τό πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητάδ είναι ή έγκαιρος άναγνώρις της συνδρομής του.